

tette be azután a jövő évi költségvetést. Előfejlésén és rendezésén kívül csak olyan beruházásokat lehet eszközölni, amelyek jövedelmezők a városra.

Fölsorolja azután a tanácsos azokat a kéréseket, amelyek a legközelebbi jövőben megvalósulásra várnak. Ilyenek a légszuszvillagításnak a város egész területére való kiterjesztése, a villamos világítás fejlesztése, a körtöltésen belül fekvő temetők kitélepitése, a statisztikai hivatal szervezése, a második városházának mielőbbi megoldása, a bérház restaurálása, a gőzfürdő kiépítése, az egészségtelen ideiglenes épületek lebontása, a nedves pincelakások megszüntetése, a magasnyomású vízvezeték kiépítése, a tanyai vasut kérdése, a csatornázás, a vásárcsarnok. A míg ezek a kérdések nincsenek megoldva, addig más kérdéseket nem lehet elintézni.

Rátér azután a tanácsos a második egyetem kérdésére. Beigazolja, hogy Szeged sokkal több áldozatot hoz az államnak, mint Debrecen. A két város között az a különbség csak, hogy Debrecenben 95.000 kálomista, Szegeden meg 120.000 katolikus lakik. Szeged van épen annyira magyar, épen annyira nagy mint Debrecen.

Végül arra kéri a tanácsos a közgyűlést, hogy a költségvetést a részletes tárgyalás alapjául fogadja el, szavazza meg az egyes tételeket és hatalmazza föl a tanácsot arra, hogyha január elsejéig nem jön meg a miniszteriumi jóváhagyás, azért a kiadásokat a költségvetés keretében eszközölhesse.

Pillich Kálmán hosszabb beszédben a nyugdíjszabályzat reformját, az ujszegedi építési szabályzat elkészítését és a fogadalmi templom környékének rendezését sürgeti.

Tóth Mihály városi főmérnök fölvilágosításul elmondja, hogy Ujszeged a harmadik építési kerületbe tartozik és így ott az ebben a kerületben érvényes intézkedések a mérvadók.

Ezután a költségvetést a közgyűlés általánosságban, részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Következett a részletes tárgyalás.

(Az ujszegedi hidvám.)

A részletes tárgyalás során a bevételi rovat első tételeit a közgyűlés elfogadta. Az első föl szólalás a hidvám kérdésénél volt.

Hoffmann Ignác indítványozza, hogy a hidvám tételét teljesen töröljék és kéri kimondani, hogy 1912 január elsejétől kezdve a hidvám szedését szüntessék be. Annak ellenére, hogy a polgármester kijelentette, hogy a hidvám eltörlése a pótdadó fölemelését vonja maga után, ide hozza a kérdést. A hidvám föntartását a város egyéb jövedelméből kell fedezni. A hidvám nem egyéb, mint a város közönségének megadóztatása. Amiként az utakat fönn kell tartani, ugyancsak kötelessége a városnak fönttartani a hidat is. Indokolatlan, hogy épen Ujszegedet zárják el a város többi részétől. Indokolatlan ez annál is inkább, mert a könyékbeli falvak lakói ingyen jönnek be és így jogosulatlan dolog épen a város polgárait megadóztatni. Hidvámmentesség esetén óriási fejlődést fog venni ez a városrész. A hidvám jövedelme százhatezer korona. Hidvámmentesség esetén elesnének a személyi kiadások, amelyek tizenhatezer koronát tesznek ki. Kéri indítványának elfogadását.

Wimmer Fülöp az előtte szóló bizottsági tag indokainak nagy részét magáévá teszi, de az indítványát nem fogadja el. Nem fogadja el pedig azért, mert százezer korona bevételt eltörölni nem lehet. Ilyen nagy összeget eltüntetni a költségvetésből nem szabad. Amíg az állam nem törli el a hidvámot, addig nem kell azt Szegednek sem eltörölnie.

Pillich Kálmán elfogadja Hoffmann Ignác indítványát és csodálkozik azon, hogy Wimmer Fülöp nem tette azt magáévá. Ezuttal megszavazza a tételt, mert nem tehet egye-

bet, de arra kéri a tanácsot, hogy tegyen valamit a hidvám eltörlése érdekében.

Balogh Károly tanácsos elvben igazat ad az indítványozónak, mert tudja azt, hogy az iparra és kereskedelemre minden vám bénítólag hat. A hidvámra szükség van a városnak. Érdekesnek tartja megjegyezni, hogy a hidvám eltörlését épen azok sürgetik, akik érdekelve vannak. (Ellentmondások.) Kéri, hogy a tételt változatlanul fogadják el.

Pillich Kálmán személyes kérdésben szólal föl. Visszautasítja azt a vádat, hogy épen az érdekeltek szólnak a vám eltörlése mellett. Hol van az anyagi érdekeltsége az ujszegedieknek, akik belementek a régi harmíneszázalékos pótdadó helyett az ötvenszázalékos pótdadóba? Kéri a hidvám eltörlését.

Hoffmann Ignác a zárszó jogával él. Szeged iparának és kereskedelmének szüksége van arra, hogy eltöröljék a hidvámot. Kéri az indítványa elfogadását.

Balogh Károly tanácsos kéri a közgyűlést, amíg nem tudnak előterjesztést tenni arra vonatkozólag, hogy miből fedezzék a hidvám jövedelmét, fogadják el a tanács előterjesztését.

A közgyűlés többsége a tanács javaslatát fogadta el és megszavazta a hidvám bevételeit.

(A vízvezeték kiterjesztése.)

A vízvezeték bevételeinek tételénél Pillich Kálmán azt indítványozta, hogy utasítsák a tanácsot, hogy hat hónap alatt tegyen előterjesztést a külterületi vízvezeték ügyében. Az indítványt elfogadták.

Ugyancsak Pillich Kálmán indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a tápéi komp jövedelméből a kompot jókarba hozzák.

(A gőzfürdő.)

A városi gőzfürdő tételénél Pillich Kálmán azt indítványozza, utasítsák a tanácsot, tegyen előterjesztést hatvan nap alatt, hogy miként lehet a gőzfürdőben gyorsfürdőt csinálni.

Kovács József dr. azt mondja, hogy rosszkarban tartják a gőzfürdőt. A falai penészesek, a csapok piszkosak és a szomszéd házak is nedvesek lesznek a gőzfürdőtől. Olyan intézkedéseket kell tenni, hogy ezek a bajok megszűnjenek.

Regdon Károly dr. előadja, hogy a gőzfürdő kezelése hibásan történik és a szegedi orvosok még ma is sok beteget kapnak a gőzfürdő miatt. Tíz év előtt átadott a helyettes polgármesternek egy memorandumot, amely a gőzfürdő megfelelő helyes vezetését célozta. Kérdezi, mi történt a memorandummal.

Bokor Pál polgármesterhelyettes elmondja, hogy ő nem kapott semmiféle memorandumot Regdon dr.-tól. Reflektál az egyes föl szólalásokra. Nagy megfontolás tárgyát képezi az, hogy gyógyfürdőt létesítsenek a gőzfürdőben. A tanács meg fog tenni mindent, hogy a panaszok megszűnjenek. Kéri a tétel elfogadását.

Kormányos Benő dr. szól még hozzá hosszasan a tárgyhöz és beszéde végén azt indítványozta, hogy adják bérbe a gőzfürdőt.

A közgyűlés többsége a tanács előterjesztését elfogadta és Kormányos Benő dr. indítványát elvetette.

Elnök ezután a tárgyalás folytatását szombatra halasztotta.

Nagy vérengzés Kínában. Pekingből jelentik: hogy a Senziben táborozó császáriak segítségére küldött ezred föllázadt. A lázadó katonák megölték dandártábornokukat és legyilkoltak több mint ezer mandsut, köztük a kormányzót és családját. A kormányzó palotáját elpusztították. — Pekingből jelentik: Tsatsé herceg volt pénzügyminiszter a nemzetgyűlésnek hat százalékos és 90 év múlva visszafizetendő belső kölcsönmissziót javasolt. A nemzetgyűlés a javaslatot elvetette. Pénteken ediktumot tettek közzé, amely megbízza a nemzetgyűlést, hogy az alkotmánytörvényeket kodifikálja. Jinsang tábornok pénteken Pekingbe érkezett. A pályaudvaron

nagyszámu kínai és sok száz hivatalnok gyűlt össze. Lelkesedés nem volt, de zavarások sem fordultak elő.

A parlamenti helyzet.

— A miniszterelnök Budapesten. — Tisza és az elnöki kérdés. — Berzeviczy lemond! —

(Saját tudósítónktól.) Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma visszatért Budapestre két napos pihenőjéből s visszaérkezésével már most előreláthatóan enyhülni fog az a nagy bizonytalanság, mely a békeakció meghiusulása óta a politikai helyzetet jellemzi. Egyelőre azonban semmi olyan jelenség nem merült föl, amely fényt vethetne a kormány várható elhatározásaira s a többség, ép úgy mint az ellenzék, e találgatásban leli kedvét. Az érdeklődést elsősorban az elnökválság dolga foglalkoztatja: Berzeviczy Albert lemondása és Tisza István gróf vállalkozása. Rendkívül érdekes Berzeviczy Albert nyilatkozata, melyet a munkapárt ma esti értekezletén tett. Berzeviczy ugyanis kijelentette, hogy a Ház elnöki állásáról lemond és lemondását a hétfői ülésen jelenti be a parlamentben.

Azok a nyilatkozatok, melyeket Tisza István gróf a Ház legutolsó ülése alkalmából a folyosón tett, általában azt a meggyőződést keltették az ellenzéken, hogy Tisza föltétlenül elvállalja, talán máris elvállalta azt a föladatot, hogy a házszabályok rigorózus kezelésével megbénítsa vagy épen lehetetlenné tegye az obstrukciót. Tisza nvomban megcáfolt ugyan minden idevonatkozó kijelentést, amelyet neki tulajdonítottak.

Már a múlt esztendei bankvita alkalmával, mikor a Justh-párt ugyancsak obstrukcióval fenyegetőzött, fölmerült a kormány részéről az a gondolat, vajjon nem lesz-e szükség a házszabályok szigorú alkalmazására? Tisza István gróf akkoriban olyan nyilatkozatokat tett bizalmasabb körben, a párt vezetőemberei előtt, amelyekből e cél keresztülvitelére az ő személyes hajlandóságára lehetett következtetni. Tiszát barátai akkor s általában mindig, valahányszor ez az eshetőség szóba került, lebeszélni igyekeztek vállalkozásáról. Egyebek közt ellene vetették, hogy olyan veszedelmes pozíciót foglalna el, ahová háboru idején nem az admirálisokat szokták állítani, hanem pótolhatóbb embereket. Tisza ezekre az ellenvetésekre körülbelül ezzel válaszolt:

— Az én egyéniségem olyan, hogy sose haboztam azt teljesíteni, amit egyszer kötelességemnek ismertem föl. Az ilyen mérlegelekben pedig a magam személyének érdekeit vagy biztosságát soha se vettem számításba.

Tisza mostanában ismét gyakran tett ilyen és efféle nyilatkozatokat a pártban s akik őt közelebbről ismerik nem kételkednek benne, hogy Héderváry gróf első óhajára átveszi a Ház tanácskozásainak vezetését.

A munkapártban számolnak azzal a haraggal s azokkal a fenyegetőzésekkel is, melyekkel ellenzéki oldalról előreláthatóan fogadnák Tisza vállalkozását.

— Számítunk erre, — mondotta forrásunk — s erős áramlat van a pártban arra, hogy Tisza vállalkozását a párt tagjai személyes ügyüké tegyék. Ugy értjük ezt, hogy készek vagunk minden invektívát, amely Tisza személyét a szenvedelmek részéről érheti, olva megforrással utasítani vissza, mely pártatlanul és példa nélkül áll a parlament történetében...

Tisza elnökségét tehát készen áll a munkapárt a legenergiusabb módon támogatni, ha erre csakugyan sor kerül.